

Duurzaamheidsvisie Gemeente Valkenswaard

Dit document zal nog verder vormgegeven en opgemaakt worden.

Voorwoord

Valkenswaard profileert zich als de gemeente voor jongeren en jonge gezinnen. En terecht; we hebben prachtige voorzieningen zoals ons sportcomplex De Wedert, levendige dorpen die bruisen van initiatieven en evenementen en de prachtige Groote Heide om in te recreëren.

Een gemeente die zo nadrukkelijk kiest voor jongeren en jonge gezinnen, heeft ook een bijzondere verantwoordelijkheid. Een verantwoordelijkheid om onze aarde beter achter te laten dan we deze hebben aangetroffen. Helaas staat onze leefomgeving onder druk door klimaatverandering. De gevolgen hiervan worden ook steeds voelbaarder. Hevigere neerslag, hittestress en extreme droogte.

Die verantwoordelijkheid nemen we als Valkenswaard. In 2017 heeft de gemeenteraad al een amendement ingediend om het thema duurzaamheid te verankeren in het gemeentelijk beleid. Dit is in het hoofdlijnenakkoord 2018-2022 en het collegeprogramma 2018-2022 nog eens onderstreept.

In Valkenswaard hebben we de afgelopen jaren al goede stappen gezet. Denk aan het initiatief Schaapsloop Energieneutraal, waarbij ondernemers de handen ineenslaan om het industrieterrein over 20 jaar energieneutraal te maken. De Groene zone, waarbij we het inwoners mogelijk maken om zonnepanelen aan te schaffen zonder technische kennis en financiële middelen. Maar ook ons vernieuwde sportcomplex De Wedert, met zonnepanelen en zoutelektrolyse in plaats van chloor. Het zijn voorbeelden waaruit blijkt dat Valkenswaard niet heeft stilgezeten de afgelopen periode om een bijdrage te leveren aan een gezonde en duurzame leefomgeving.

De ontwikkelingen gaan echter hard. Internationale afspraken (Parijsakkoord), nationale afspraken (Klimaatakkoord) en onze eigen ambitie als Valkenswaard (hoofdlijnenakkoord en collegeprogramma) vragen daarom om een samenhangende visie op duurzaamheid, bovenop de losstaande initiatieven die we nu al nemen. Welke doelen stellen we onszelf als Valkenswaard? Welke rol van de gemeente past daarbij? Wat is de samenhang tussen alle verschillende initiatieven en acties die we nemen?

In de voorliggende duurzaamheidsvisie zetten we deze stip op de horizon. We stellen duidelijke kaders om ons doel te realiseren; een klimaatneutrale gemeente in 2050. Een aantal stappen die we daarvoor zetten zijn al duidelijk. Een aantal stappen nog niet en moeten de komende jaren worden uitgewerkt. Dat willen we samen met onze inwoners, instellingen en bedrijven doen. Want duurzaamheid kunnen we als gemeente niet alleen doen. Daarom kiezen we voor inclusieve duurzaamheid, waarbij we zorgen dat lusten en lasten eerlijk worden gedeeld, zodat iedereen kan meedoen.

Veel mensen hebben meegedacht en meegeholpen aan de voorliggende duurzaamheidsvisie. Ik wil ze als wethouder graag bedanken voor hun inzet en creativiteit. Samen kunnen we zeggen dat wij in Valkenswaard de eerste stap hebben gezet zodat onze huidige, maar zeker ook onze toekomstige inwoners, in een gezonde en duurzame leefomgeving kunnen leven.

Deze generatie is de eerste die de gevolgen van klimaatverandering merkt en de laatste generatie die er iets aan kan doen. Laten we die verantwoordelijkheid nemen. Valkenswaard, een duurzame gemeente voor jongeren en jonge gezinnen.

Theo Geldens,
Wethouder Duurzaamheid
Gemeente Valkenswaard, 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	5
2. Aanleiding.....	6
3. Totstandkoming van het beleid.....	9
Proces	9
Integrale doelstellingen.....	10
Opbouw thema's	11
4. Een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente	12
Waarom een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente?	12
Wat willen we bereiken?.....	12
Wat gaan we daarvoor doen?	12
5. Een energieke en gezonde gemeente	15
Waarom een energieke en gezonde gemeente?	15
Wat willen we bereiken?.....	15
Wat gaan we daarvoor doen?	15
6. Een schone leefomgeving en verantwoorde organisatie.....	18
Waarom een schone en verantwoorde gemeente?	18
Wat willen we bereiken?.....	18
Wat gaan we daarvoor doen?	18
Colofon	21
Bijlagen – (Wettelijke) kaders	21

1. Inleiding

Duurzaamheid is een thema dat speelt van mondiaal tot micro niveau in onze dorpen. Wereldwijd worden klimaatveranderingen zichtbaarder. Warmte- en neerslagrecords worden verbroken, hevige hagelbuien en extreme droogte behoren steeds meer tot de orde van de dag. Ook in Valkenswaard hebben we daar last van. Tegelijkertijd worden grondstoffen schaarser en neemt de biodiversiteit verder af. Dit terwijl onze natuur het goud van Valkenswaard wordt genoemd. De gemeente Valkenswaard heeft in de Toekomstvisie 2030 de keuze gemaakt om in te zetten op jongeren en jonge gezinnen. Deze doelgroepen hebben de toekomst. Daarom is het vanuit de keuzes die zijn gemaakt in de Toekomstvisie essentieel om ervoor te zorgen dat Valkenswaard ook na 2030 een aantrekkelijk woon- en leefklimaat blijft houden voor onze jongeren en jonge gezinnen.

Wereldwijd worden door overheden, bedrijven en particulieren maatregelen genomen om toe te werken naar een duurzame wereld. Ook de gemeente Valkenswaard bereidt zich voor op grootschalige veranderingen om zo toekomstbestendig te blijven. Omdat we dat belangrijk vinden, omdat we dat verplicht zijn aan onze inwoners, maar ook omdat de Rijksoverheid de komende tijd meer en meer eisen aan de gemeente gaat stellen om de klimaatdoelen te halen. Het opstellen van een gedegen duurzaamheidsvisie is hiervoor noodzakelijk.

Op 2 november 2017, heeft de gemeenteraad, tijdens de behandeling van de programmabegroting 2018 – 2021, het amendement Duurzaamheid aangenomen. Met het amendement is onder andere besloten om de Duurzame Ontwikkelingsdoelen zichtbaar te maken in al het beleid en met inwoners, bedrijven, instellingen, maatschappelijke organisaties en overige belanghebbende een beleidsplan en Plan van Aanpak te schrijven om de klimaatdoelstellingen van Parijs te halen.

De gemeenten Valkenswaard en Heeze-Leende hebben de handen ineen geslagen door het opstellen van een nieuwe duurzaamheidsvisie samen op te pakken. We hebben van elkaars kennis gebruik kunnen maken, maar hebben wel een eigen beleid ontwikkeld. Speciaal gericht op de Valkenswaardse samenleving, met als doel om onze klimaatdoelen op de Valkenswaardse wijze te behalen.

2. Aanleiding

Duurzaamheid is een breed begrip. De Brundtland definitie, zoals vastgesteld in het rapport 'Our Common Future', geschreven door de World Commission on Environment and Development (WCED, 1987) wordt wereldwijd meestal gehanteerd:

'Een duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder de behoeften van toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld, in gevaar te brengen.'

Bovenstaande definitie van duurzaamheid is nog erg algemeen. Het is belangrijk om het onderwerp te "laden". Op deze manier wordt het begrip concreter en weten we wat we willen bereiken.

De Verenigde Naties heeft de Duurzame Ontwikkelingsdoelen vastgesteld. De 17 ontwikkelingsdoelen gaan over het aanpakken van armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. De VN Duurzame Ontwikkelingsdoelen worden in de onderstaande figuur weergegeven:

De gestelde doelen zijn breed, talrijk en ambitieus. We vinden als gemeente Valkenswaard alle Duurzame Ontwikkelingsdoelen belangrijk, maar kunnen niet aan alle doelen tegelijk werken. In deze duurzaamheidsvisie brengen we focus aan. Met deze duurzaamheidsvisie dragen we bij aan de volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelen:

Energietransitie

Mobiliteit

Materialentransitie

Klimaatadaptatie

Biodiversiteit

Samenwerking

De bovenstaande ontwikkelingsdoelen worden in deze duurzaamheidsvisie samengevoegd tot de volgende drie duurzaamheidsthema's:

Thema 1 – Een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente

Klimaatadaptatie & Biodiversiteit

Thema 2 – Een energieke en gezonde gemeente

Energietransitie & Mobiliteit

Thema 3 – Een schone leefomgeving en verantwoorde organisatie

Materialentransitie

Het bereiken van de gemeentelijke ambities, zeker bij een maatschappelijk thema als duurzaamheid, kan alleen maar bewerkstelligd worden **door samen te werken met de gemeenschap**: inwoners, bedrijven, instellingen, maatschappelijke organisatie en overige belanghebbenden. Dit betekent dat het Duurzame Ontwikkelingsdoel 'Samenwerking' van belang is bij alle drie de duurzaamheidsthema's in deze duurzaamheidsvisie. De duurzaamheidsopgave is voor de omgeving immers minstens zo groot als voor de overheid. De gemeente zet haar ambities kracht bij door zelf het goede voorbeeld te geven, maar blijft grotendeels afhankelijk van de bereidheid en daadkracht van derden om de uiteindelijke doelen ook daadwerkelijk te halen. De impact van alle inwoners en bedrijven in Valkenswaard is simpelweg veel groter dan die van de gemeente Valkenswaard als organisatie. We moeten het dus samen doen, de gemeente komt alleen niet ver.

De gemeente wil met haar beleid ten **minste aansluiten bij de rijksdoelstellingen- en ambities in het kader van duurzaamheid**, zoals een drastische reductie van de CO₂ uitstoot en een toename van het aandeel duurzame geproduceerde energie. Om dit te bewerkstelligen moet bij iedere gemeentelijke keuze **duurzaamheid integraal worden meegenomen**, met als afwegingskader een eenduidige duurzaamheidsvisie die breed gedragen wordt door de gemeenschap. De omgevingsvisie is zodoende ook de plek waar wij onze ambities met betrekking tot energie, mobiliteit en gezondheid vastleggen. Hierin ordenen we ook het gebruik van de onder- en bovengrond zodat we behoeften in de toekomst optimaal benutten. Relevante milieuonderwerpen nemen we op in het omgevingsbeleid. In het omgevingsplan houden we rekening met ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid en de energietransitie.

De opgave waar we voor staan kent verschillende vraagstukken en aanpakken. De rol van de gemeente zal hierin ook (sterk) kunnen verschillen. De uitvoering van wettelijke taken zal bijvoorbeeld veelal autonoom uitgevoerd worden door de gemeente, eventueel in samenspraak met stakeholders. Maar bij een initiatief vanuit de maatschappij zal de gemeente voornamelijk faciliterend optreden. Daarnaast kunnen we als gemeente ook zelf stappen zetten als we kansen zien.

Een duurzaamheidsvisie zal op zichzelf niet zondermeer leiden tot een duurzame gemeente. Beleid moet je uitvoeren voordat het daadwerkelijk impact heeft. Het beleid is echter wel een noodzakelijke basis om te komen tot een integrale aanpak van de duurzaamheidsopgave. De in dit beleidsstuk gestelde doelen zullen verder (thematisch) uitgewerkt worden tot **concrete uitvoeringsprogrammas** om vorm te geven aan een duurzame en toekomstbestendig gemeente.

Om de uitvoering van onze duurzaamheidsvisie te **monitoren** en om op een gedegen manier in kaart te brengen of we onze doelstellingen halen is het noodzakelijk om de uitgangssituatie te kennen. Op dit moment is voor veel gevallen deze uitgangssituatie nog onbekend en zal er een **nulmeting** uitgevoerd moeten worden. Door deze monitoring kunnen we tussentijds bepalen of onze maatregelen voldoende zijn of dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

3. Totstandkoming van het beleid

Proces

Om tot een goed uitvoerbare duurzaamheidsvisie te komen en hiervoor draagvlak te creëren in de samenleving, is intensieve samenwerking met alle betrokken partijen van groot belang. Onderstaande afbeelding geeft het (herhalende) proces voor de totstandkoming van de duurzaamheidsvisie schematisch weer. De **ambtelijke werkgroep** heeft de start gemaakt in het proces om te komen tot een nieuwe duurzaamheidsvisie, onder procesmatige regie van de bestuurlijke **stuurgroep**. Via open 'sollicitatie', die bijna 150 reactie opleverde, is een **denktank** gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende partijen in de samenleving, welke voortdurend is geconsulteerd bij de totstandkoming van het beleid. Inwoners, natuurorganisaties, energie-coöperaties, ondernemers, agrariërs en woningbouwverenigingen vertegenwoordigen zo gezamenlijk verschillende belangen in de samenleving.

Met de duurzaamheidsopgave waar de gemeente voor staat als uitgangspunt, is in meerdere denktanksessies het beleid inhoudelijk vormgegeven. De uitkomsten van iedere sessie zijn voorzien van feedback, herzien en uitgewerkt, waarna ze weer ter discussie werden gesteld in de denktank. Het proces herhaalde zich, om iedere keer een stukje dichterbij het uiteindelijke doel komen: eenduidig en breed gedragen input vanuit de gemeenschap voor het opstellen van de duurzaamheidsvisie. Participatie van de gemeenschap houdt echter niet op bij de vorming van het beleid, ook bij uitvoering en evaluatie van de duurzaamheidsvisie spelen belanghebbenden een belangrijke rol. Bij de vertaling van beleid naar de uitvoering zal de gemeenschap betrokken worden.

De **raadsklankbordgroepen** (één in Valkenswaard en één in Heeze - Leende) zijn in de gelegenheid gesteld om procesmatig feedback en inhoudelijk advies te geven op basis van de verslagen van de denktanks.

De uitkomsten van het participatietraject, aangevuld met ambtelijke input waarmee de relatie is gelegd met bestaande projecten, programma's en beleid, zijn verwerkt tot één document.

Om kleur te geven aan de inhoud van het beleidsstuk, zijn een groot aantal karakteristieke uitspraken van de denktankleden opgenomen in het beleidsstuk.

Integrale doelstellingen

Als gemeente streven wij de volgende integrale duurzaamheidsdoelen na, die zowel algemeen als op ieder van de drie thema's van toepassing zijn:

- Het **uitvoeren van wettelijke taken** waarmee landelijke opgaven vertaald worden naar gemeentelijk beleid. Hiermee landen de nationale doelstellingen lokaal.
- **Ontwikkelingen in de samenleving** ondersteunen en stimuleren om hiermee van 'onderop' stappen te zetten.
- **Bewustwording** bevorderen door educatie en het actief faciliteren van lokale organisaties (scholen, buurtverenigingen, coöperaties e.d.) bij het voorlichten van hun doelgroep over duurzaamheid en de drie duurzaamheidsthema's;
- **Gedragsverandering** bewerkstellingen door meer en betere communicatie over duurzaamheid en de drie duurzaamheidsthema's, gericht op oorzaken, gevolgen, maatregelen en resultaten, waarbij voorbeeldprojecten uit de regio uitgebreid worden belicht. De gemeente ondersteunt lokale organisaties (scholen, buurtverenigingen, coöperaties e.d.) in het voorlichten van hun doelgroep of treedt zelf op als afzender;
- Vooruitgang boeken met de transitie naar een duurzame gemeente door zo snel mogelijk van start te gaan met zogenaamde 'quick-win' / 'no-regret' projecten voor alle drie de duurzaamheidsthema's (**laaghangend fruit**);
- **De gemeenschap** (inwoners, ondernemers, woningcorporaties, natuurorganisaties en alle andere belanghebbenden) blijven betrekken in de uitvoering van de doelstellingen en evaluatie van de duurzaamheidsvisie;
- **Monitoring** maakt het mogelijk om inzichtelijk te maken waar we als gemeente staan en wat de effecten zijn van de in deze duurzaamheidsvisie beschreven doelstellingen;

- Duurzaamheid als onlosmakelijk onderdeel van alle aspecten van **gemeentelijke bedrijfsvoering** in de breedste zin van het woord inbedden, zodat bij iedere beslissing wordt afgewogen of deze bijdraagt aan de duurzaamheidsambitie, ook als deze niet expliciet is benoemd in de duurzaamheidsvisie.

Opbouw thema's

De thema's zijn op de volgende wijze opgebouwd:

- **Waarom?** – Het thema start met een beschrijving van de opgave waar we als Valkenswaard mee aan de slag moeten;
- **Wat willen we bereiken?** – De opgave hebben we vertaald naar een concrete ambitie. Dit is het overkoepelende doel dat we binnen dit thema willen bereiken;
- **Wat gaan we daarvoor doen?** – Om het gestelde doel te bereiken gaan we een aantal onderwerpen oppakken. Per onderwerp beschrijven we wat we gaan doen.

De onderwerpen worden uitgewerkt tot concrete acties die vervolgens opgenomen worden in een uitvoeringsprogramma en jaarplan.

Met deze drie thema's zetten we de 'stip op de horizon'. Met een sterk veranderende wereld is het (haast) onmogelijk om op dit moment te bepalen hoe wij deze stip gaan bereiken. De technische, maatschappelijke en financiële ontwikkelingen gaan razendsnel. Van deze toekomstige mogelijkheden moeten we optimaal gebruik gaan maken. Vandaar dat dit document richtinggevend is en ruimte biedt voor aanpassingen op basis van nieuwe (voortschrijdende) inzichten, wensen en/of aanpakken. Het doel staat echter wél vast en zal dus niet veranderen.

4. Een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente

Waarom een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente?

Het klimaat in de wereld verandert en de gevolgen zijn ook lokaal steeds vaker voelbaar: extreme droogte, natte periodes en hogere temperaturen. Ook in de gemeente Valkenswaard is deze klimaatverandering voelbaar. Onze inwoners werden de laatste jaren geraakt door extreme hitte of ondergelopen woningen. Als we niet tijdig inspelen op de klimaatverandering levert dat extra schade op. Het is onze verantwoordelijkheid onnodige kosten voor de gemeente en gemeenschap voorkomen. We moeten ons hier zo goed mogelijk op voorbereiden, dit vraagt om aanpassingen in zowel de bebouwde omgeving als in de groene delen van onze gemeente.

Behoud en ontwikkeling van groen zorgt ervoor dat we een aantrekkelijke(re) gemeente blijven en worden. Vergroening van onze openbare ruimte heeft een positieve invloed op de biodiversiteit én draagt bij aan het klimaatbestendig maken van onze gemeente. Het beheren van en investeren in nieuwe natuur en het stimuleren van natuurinclusieve landbouw heeft een positief effect op de flora en fauna in ons buitengebied. Dit zorgt ervoor dat we een klimaatbestendige en aantrekkelijk gemeente worden.

Wat willen we bereiken?

- In 2050 is Valkenswaard een aantrekkelijke en klimaatbestendige gemeente, bestand tegen overstromingen, wateroverlast, hittestress en verdroging. Dit betekent dat:
 - Valkenswaard toewerkt naar een klimaatbestendige en natuurinclusieve gebouwde omgeving en openbare ruimte (focus stedelijk gebied);
 - Valkenswaard toewerkt naar natuurversterking en biodiversiteitsvergroting in het buitengebied (focus landelijk gebied).

Wat gaan we daarvoor doen?

1. **Gevolg geven aan de uitkomsten van de klimaatstresstest.** Naar aanleiding van het Gemeentelijk Rioleringsplan Valkenswaard 2019-2022 (GRP) is een klimaatstresstest uitgevoerd. Deze klimaatstresstest geeft inzicht waar in ons stedelijk gebied hotspots ontstaan met betrekking tot wateroverlast, hitte, droogte en overstroming tijdens extreme weersomstandigheden. Op basis van de resultaten uit de klimaatstresstest stellen we een plan van aanpak om de hotspots aan te pakken om zodoende onze gemeente klimaatbestendig(er) te maken.
2. **Investeren in het ontstenen en vergroenen van de openbare ruimte.** Om waterinfiltratie te bevorderen en lokale opwarming tegen te gaan, gaan we verhard oppervlak “vergroenen”. Dit zorgt tegelijkertijd voor de verfaaiing van de leefomgeving. We onderzoeken waar in onze openbare ruimte kansen en mogelijkheden liggen voor het toepassen van klimaatadaptieve en biodiverse maatregelen. Hierbij sluiten we aan op bestaande plannen en beleid (GRP, Groenstructuurplan). Bij lopende en toekomstige projecten (bv. projecten die onderdeel zijn van Masterplan Centrum en aanleg N69) wordt een integrale gebiedsbenadering gehanteerd

voor klimaatadaptatie zodat alle potentiële oplossingsmogelijkheden voor klimaatadaptatie goed in beeld zijn.

3. **Investeren in het bufferen en infiltreren van (bovenregionale) wateroverschotten.** Dit doen we door (hemel)water bovengronds te bergen door wadi's, sloten, vijvers, et cetera te realiseren. Als gemeente zijn we hier al jaren geleden mee begonnen, maar nog lang niet klaar. We benutten meekoppelkansen door bijvoorbeeld hemelwater in de natuur te brengen om zodoende het riool te ontlasten en verdroging van het gebied tegen te gaan.
4. **Stimuleren afkoppelen hemelwater door particulieren en ondernemers.** We communiceren actief de nut en noodzaak van afkoppelen naar onze inwoners en ondernemers en proberen op deze manier bewustwording te creëren. Door voorlichting te geven over de mogelijkheden om regenwater te verwerken en op te vangen, zoals bovengrondse afvoer, vergroenen van stenen plaatsen en stenen tuintjes (o.a. Operatie Steenbreek) en de aanleg van groene daken, verwachten we dat inwoners en ondernemers meer betrokken raken en dat ze de voorzieningen die ze zelf aanleggen goed in stand houden. In 2020 gaat de subsidieregeling van start waarmee getracht wordt particulieren ondersteuning te bieden bij het afkoppelen van regenwater.
5. **Riolering met verdere maatregelen klimaatbestendig inrichten.** We richten onze riolering klimaatbestendig in door rekening te houden met grotere piekbelastingen als gevolg van extreem weer. In het in 2019 door de gemeenteraad vastgesteld GRP is hiervoor de basis gelegd. Omdat er risicogericht te werk wordt gegaan worden knelpunten als eerste aangepakt en wordt er werk met werk gemaakt. Daardoor betreft het klimaatbestendig inrichten van onze riolering een langjarige ontwikkeling.
6. **Klimaatadaptatie en biodiversiteit bij elke ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting.** Bij de vorming van toekomstig beleid en plannen worden klimaatadaptatie en biodiversiteit als integraal onderdeel opgenomen. Hiermee werken we toe naar een natuurinclusieve gebouwde omgeving. Er zijn, o.a. bij herinrichting van parkeerterreinen in het centrum al zichtbare eerste stappen gezet (aanplant van nieuwe bomen), die vervolg krijgen in het Masterplan Centrum.
7. **Beheer en ontwikkeling toespitsen op biodiversiteitsbevordering.** Een robuuste en diverse groenstructuur bevordert onder meer de waterafvoer bij regen, reguleert temperatuur en reinigt de lucht. Daarnaast biedt biodiversiteit kansen voor het realiseren van een mooie en aantrekkelijke leefomgeving. We beheren en ontwikkelen onze openbare ruimte zo dat het een bijdrage levert aan het vergroten van de biodiversiteit in Valkenswaard. Dit doen we onder andere door een extensief maaibeleid voor bermen toe te passen en waar mogelijk bomen te voorzien van een grasbaard.
8. **Groenadoptie en andere vormen van burgerparticipatie stimuleren.** We stimuleren onze inwoners om gezamenlijk openbaar groen te onderhouden. Op deze manier wordt inwoners de kans geboden om een bijdrage te leveren aan het onderhoud van groen in hun directe

leefomgeving. Daarnaast kunnen dergelijke groene burgerinitiatieven de bewustwording en de sociale cohesie op buurt-of wijkniveau versterken.

9. **Uitbouw van bomenbestand.** Bomen hebben een positief effect op de luchtkwaliteit en zorgen voor schaduw, waardoor hittestress wordt voorkomen. We blijven daarom strenge eisen stellen aan een kapvergunning. Ons Groenstructuurplan bevat transparante en objectieve criteria voor de beoordeling van kapvergunningen en dient hierbij als afwegingskader. Naast het behouden van ons bomenbestand breiden we dit ook verder uit (bijv. vergroening als onderdeel Masterplan Centrum). Tevens starten wij een bomenfonds waarmee onder meer particuliere bomenbezitters tegemoet kunnen worden gekomen in de onderhoudskosten van (monumentale) bomen zodat deze behouden blijven.
10. **Investeren in bestaande natuur.** Onze natuur is ons goud. Een gezonde en evenwichtige natuur is een belangrijke voorwaarde voor een gezonde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving en voor het toerisme. Daarom blijven we maatregelen treffen om onze bossen gezond(er) en gevarieerd(er) te maken waarmee deze ook beter bestand zijn tegen hevige regenbuien en extreme droogte. We houden ook nadrukkelijk rekening met het beschermen van kwetsbare natuur, zoals Natura-2000 (programma Dommelland). Verder zetten we in op natuur- en milieueducatie (NME) van kinderen om hen zodoende hun eigen leefomgeving beter te laten begrijpen. Zo groeien zij op tot bewuste en betrokken inwoners.
11. **We ontwikkelen en verbinden natuur in onze gemeente.** Met programma Dommelland zetten we actief in op het versterken van de Valkenswaardse natuur door een aantal ecologische oost-west verbindingen te realiseren. Deze ecologische verbindingen worden gecombineerd met recreatieve verbindingen voor een optimale natuurbeleving.
12. **We ondersteunen de transitie van het landelijk gebied.** Hierbij kijken we samen met ondernemers in het landelijk gebied hoe we invulling kunnen geven aan de transitie om daarmee een positieve bijdrage te leveren aan het vergroten van de biodiversiteit in het landelijk gebied (programma Dommelland). Hierbij realiseren we ons dat de landbouw- en veehouderijsector in onze gemeente een relatief kleine omvang heeft. We zetten in op natuurinclusieve landbouw (bijv. pilot Herenboeren) en het stimuleren van nieuwe verdienmodellen voor stoppende agrariërs. Daarnaast zetten we in op het verduurzamen van de recreatieve sector (De Groote Heide Valkenswaard: Natuurlijk Avonturen Landschap).

5. Een energieke en gezonde gemeente

Waarom een energieke en gezonde gemeente?

Het klimaat verandert en de mens heeft hier een groot aandeel in. Onder andere door de verbranding van fossiele brandstoffen (bijvoorbeeld aardolie en aardgas) is de concentratie CO₂ in de lucht gestegen. Dit is een belangrijke oorzaak van de huidige klimaatverandering.

Op sommige plaatsen is ook de kwaliteit van de leefomgeving gedaald. Denk hierbij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit en overlast van geluid en trillingen. Ons mobiliteitsgedrag is hier een van oorzaken van.

Gelukkig hebben wij ook een belangrijke rol in de oplossing! Dit vraagt echter wel om een verandering van ons gedrag. Als gemeente, inwoner en ondernemer in Valkenswaard moeten we bewuster om gaan met energie en onze vervoerskeuzes. Ons energieverbruik moeten we verminderen en verduurzamen. Als we ons verplaatsen doen we dat op korte afstanden te voet of op de fiets en op langere afstand met het openbaar vervoer of met een “schone” auto.

Belangrijk randvoorwaarden voor deze gedragsverandering is wel dat het technisch, economisch en maatschappelijk mogelijk is. Als gemeente voeren we gezondheidsbevorderende maatregelen door waarbij we zoeken naar meekoppelkansen binnen bestaand beleid (o.a. Schone Lucht Akkoord) en plannen. Hierbij hebben we extra aandacht voor de kwetsbare groepen in onze samenleving. Deze groepen worden vaak zwaar(der) geraakt wat betreft gezondheid maar ook met betrekking tot (potentiële) energiearmoede. Energiearmoede kan ontstaan bij inwoners die de energierekening lastig of niet kunnen betalen. Naast de hoogte van de rekening en het inkomen spelen ook woonlasten en andere kosten een rol bij de “betaalbaarheid” van de energierekening. Bepaalde groepen in de samenleving zijn hierdoor kwetsbaar voor potentiële energiearmoede, binnen de energietransitie moeten we hier oog voor hebben.

Wat willen we bereiken?

- In 2050 is Valkenswaard een energieneutrale en gezonde gemeente. Dit betekent dat:
 - Valkenswaard toewerkt naar een energieneutrale gebouwde omgeving.
 - Valkenswaard toewerkt naar emissieloos vervoer.
 - Valkenswaard toewerkt naar een gezonde leefomgeving die voldoet aan de WHO gezondheidsnormen;

Wat gaan we daarvoor doen?

1. **Inzetten op energiebesparing.** Energie die niet verbruikt wordt, hoeft niet opgewekt te worden. We bevorderen energiebesparing bij inwoners en ondernemers en we delen de successen. Voor bedrijven zien we de Wet Milieubeheer als ondergrens. Bestaande initiatieven (zoals Coöperatie Schaapsloop Energieneutraal, Regionaal Energieloket) faciliteren we. Samen met partners (bijv. ODZOB, de woningcoöperaties, Metropoolregio Eindhoven) starten we nieuwe projecten en we zoeken naar meekoppelkansen met andere programma's en beleidsvelden (bijv. Beheer en Uitvoering, Economische zaken, Toezicht en handhaving en het Sociaal domein). We hebben aandacht voor (potentiële) energiearmoede bij kwetsbare groepen.

- 2. Inzetten op een sociale en breed gedragen ontwikkeling van duurzame energie.** We stellen een visie op voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie met daarin aandacht voor de maatschappelijke, economische en landschappelijke impact. Tevens onderzoeken we of we als gemeente zelf kunnen gaan ontwikkelen waarbij de volledige opbrengsten naar de Valkenswaardse samenleving gaan om zo de energietransitie voor iedereen mogelijk te maken. Daarnaast zetten we in op kleinschalige opwekking van zonne-energie met de zonneladder als leidraad (o.a regionaal zonnepanelenproject De Groene Zone). We volgen de ontwikkelingen met betrekking tot nieuwe energietechnieken (zoals waterstof, geothermie en biogas) en de opslag van energie en nemen het initiatief als dit nodig en kansrijk is.
- 3. Toewerken naar een aardgasvrije gemeente.** Alle bestemmingsplannen en vergunningen voor nieuwbouwwoningen worden zijn sinds 1 juli 2018 aardgasvrij. Dit is belangrijk, omdat we zo een start maken met een aardgasloze toekomst. Het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad is echter stukken ingewikkelder en ligt gevoelig in de samenleving. Gelukkig hoeven we niet allemaal de komende 10 jaar van het gas af. Daarvoor nemen we tot 2050. Een belangrijk deel van de huidige woningvoorraad zal dan vanwege ouderdom vervangen zijn. Voor de woningen die wel tot na 2050 meegaan moeten we eind 2021 beschikken over een transitievisie warmte. Hierin geven we per wijk aan welke alternatieve warmtevoorziening er wanneer gaat komen. Deze visie dient in goed overleg met inwoners en andere partners opgesteld te worden.
- 4. Afstemming met de regio.** De landelijke energieopgave pakken wij samen met Metropoolregio Eindhoven (MRE) op. Met een Regionale Energiestrategie (RES) leggen we hier de basis voor. Dit document beschrijft een strategie voor het realiseren van besparing in de gebouwde omgeving, opwekking van duurzame energie en de inzet van beschikbare warmtebronnen. Daarbij zoeken we ook naar kansen voor alternatieve energiebronnen en de opslag van energie. De RES vormt de basis voor de prestatieafspraken die we met de Rijksoverheid moeten maken omtrent de energietransitie in Valkenswaard. Naast afstemming binnen de RES stemmen we ontwikkelingen aan de randen van de gemeente zorgvuldig af met de buurgemeenten.
- 5. Gezonde Duurzame Leefomgeving.** Met de realisatie van de nieuwe N69 verandert de functie van de oude weg tussen Eindhoven, Waalre en Valkenswaard. Om dit gebied in de toekomst te veranderen van een vervoersgebied naar een verblijfsgebied, hebben gemeenten, provincie en TU/e de handen ineen geslagen. In een Ontwerplab gaan alle partners op zoek naar innovatieve toepassingen voor het gebruik van het gebied tussen Eindhoven, Waalre en Valkenswaard. Hierbij staan duurzaamheid, het zoeken naar alternatieve vervoersoplossingen en het inspelen op de gevolgen van klimaatverandering centraal.
- 6. Stimuleren van emissieloos vervoer.** We gaan voor emissieloos (m.b.t. CO₂, fijnstof en geluid) vervoer. Hiervoor zetten wij eerst in op de vermindering van het aantal (vervuilende) vervoersbewegingen door bijv. elektrisch rijden te faciliteren (Parkeerbeleid). We stimuleren het gebruik van openbaar vervoer (OV-visie en realisatie HOV), faciliteren de fiets als voorkeurs vervoersmiddel (Fietsbeleid) en gaan voor slimme en schone bevoorrading. Hierbij leggen wij de relatie met o.a. de Gezonde Duurzame leefomgeving en Masterplan Centrum. Bij de vorming van

toekomstige plannen en (actualisering van) beleid wordt emissieloos vervoer als integraal onderdeel opgenomen.

7. Duurzame mobiliteit bij ruimtelijke ontwikkeling en herinrichting.

Bij de vorming van toekomstig beleid (o.a. herziening Mobiliteitsplan en OV-visie) en plannen (o.a. Masterplan Centrum, programma Dommelland, het gecombineerde uitvoeringsplan fietsbeleid, mobiliteitsplan en OV-beleid) wordt duurzame mobiliteit als integraal onderdeel opgenomen.

8. Gezondheid bevorderende maatregelen. Samen met partners brengen we de actuele gezondheidsstatus, gebaseerd op de WHO gezondheidsnormen, van onze leefomgeving in kaart. Een regionaal meetnet kan ons helpen bij het in kaart brengen én monitoren van de actuele situatie. Op basis van de resultaten onderzoeken we welke maatregelen we in directe leefomgeving kunnen nemen om de gezondheid te bevorderen. Denk hierbij aan reductie van de uitstoot van fijnstof, geluid en trillingen en het saneren van (bodem)verontreinigingen. Hierbij zoeken we naar meekoppelkansen binnen bestaande plannen en beleid (bijv. Nationaal Schone Lucht Akkoord). In Valkenswaard bevindt zich van oudsher weinig tot geen vervuilende industrie, dit 'profiel' willen we graag behouden en waar mogelijk versterken.

6. Een schone leefomgeving en verantwoorde organisatie

Waarom een schone en verantwoorde gemeente?

Dagelijks ontstaat er veel afval binnen huishoudens en bedrijven. Deze afvalstromen bevatten echter nog vaak veel bruikbare grondstoffen die nu nog laagwaardig hergebruikt of verbrand worden. Met het steeds schaarser worden van grondstoffen én de negatieve milieueffecten die het verwerken van afval met zich meebrengen is het noodzakelijk om toe te werken naar een circulaire wereld. Een wereld waar afval niet meer bestaat omdat we grondstoffen steeds weer hoogwaardig toepassen.

Inwoners en bedrijven in Valkenswaard kunnen een bijdrage leveren aan het bereiken van een circulaire samenleving door minder afval te “produceren”. Denk hierbij aan het reduceren van voedselverspilling, betere scheiding en hergebruik. Als gemeente werken we samen met onze partners toe naar een steeds optimalere inzameling én verwerking van de verschillende stromen. Daarbij houden we de gebruiksvriendelijkheid voor onze inwoners in het oog. Daarnaast streven we naar een leefomgeving die vrij van zwerfafval is. Hierbij sluiten we aan bij landelijke initiatieven (bijv. initiatief tot invoering statiegeld op blikjes en flesjes en aanpak drugsdumpingen) en waar nodig starten we lokale projecten.

Als gemeente staan we aan de lat om lokaal invulling te geven aan verschillende landelijke opgaven. Door deze landelijke doelstelling te vertalen naar gemeentelijk beleid leveren wij lokaal een bijdrage aan het behalen van deze nationale doelen. Als gemeente zijn we hierin afhankelijk van onze inwoners en bedrijven, zij moeten deze impact immers realiseren. Graag willen wij het goede voorbeeld geven; “practice what we preach”. Dit doen we o.a. door ons vastgoed en de bedrijfsvoering te verduurzamen.

Wat willen we bereiken?

- In 2050 is Valkenswaard volledig circulair. Dit betekent dat:
 - Valkenswaard toewerkt naar een afvalvrije samenleving.
 - Valkenswaard toewerkt naar een schone leefomgeving zonder zwerfafval.
- In 2030 geeft de gemeentelijke organisatie het goede voorbeeld. Dit betekent dat:
 - De gemeentelijke organisatie toewerkt naar een energieneutraal vastgoed en openbare ruimte.
 - De gemeentelijke organisatie toewerkt naar een duurzame bedrijfsvoering.
 - De gemeentelijke organisatie zich bewust is van de impact van gemeentelijke besluiten.
 - We onze partners stimuleren om ook te verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. **Optimalisatie inzameling en verwerking van huishoudelijke afval.** Samen met Cure verkennen we de mogelijkheden om de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval te optimaliseren. Hierbij wordt gezocht naar en zo optimaal mogelijke balans tussen hergebruik, scheiden, inzamelen en verwerken. Er liggen kansen om grote stappen voorwaarts te zetten als het gaat om het

verminderen van restafval. Goede voorlichting is noodzakelijk om dit afvalstelsel optimaal te laten werken.

2. **Lokaal sluiten van kringlopen.** Waar mogelijk worden grondstoffen lokaal herwonnen én vervolgens gebruikt. Een lokale of regionale grondstoffenmarkt, waar vraag en aanbod bij elkaar gebracht worden, kan hier mogelijk een bijdrage aan leveren. Binnen de verschillende gemeentelijke afdelingen gaan we actief aan de slag met de overgang naar een circulaire economie (bijvoorbeeld Vastgoed: BREEAM-certificering bij ver- en nieuwbouw; Beheer en Uitvoering: opwaardering groenafval).
3. **Verspilling tegen gaan een hergebruik stimuleren.** Goede voorlichting over bijvoorbeeld voedselverspilling of reparatiemogelijkheden zorgt ervoor dat voedingsmiddelen of apparatuur te snel bij het afval terecht komen. Door het inzamelen én aanschaffen van tweedehandsspullen lokaal te faciliteren (bijv. door het bieden van een kringloopfunctie), stimuleren we hergebruik.
4. **Een schone leefomgeving.** We investeren in het zwerfafvalvrij en schoon maken van onze leefomgeving en natuur. We inventariseren de locaties (bijv. fietsroutes, ondergrondse containers) waar veel zwerfafval ontstaat en zoeken naar passende oplossingen. Hierbij voeren we projecten met scholen uit om bewustzijn bij kinderen te creëren. Daarnaast ondersteunen we landelijke initiatieven zoals het realiseren van statiegeld op blik en kleine flesjes en het voorkomen van drugsafvaldumpingen.
5. **Verduurzaming gemeentelijk vastgoed.** Geschikte gebouwen worden voorzien van zonnepanelen. Met een duurzaamheidsscan worden de verduurzamingsmaatregelen per vastgoedobject in kaart gebracht. Daarnaast wordt al het strategische vastgoed voorzien van een energielabel. Bij ver- en nieuwbouw gaan we voor energieneutraal en het gebruik van duurzame materialen. In het vastgoedbeleid en het meerjarenonderhoudsplan wordt de verduurzaming van het vastgoed verder uitgewerkt. Ons pachtbeleid biedt ons de mogelijkheid om actief in te spelen op ontwikkelingen en kansen voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie, milieuvriendelijke landbouw en verbetering van biodiversiteit.
6. **Verduurzaming openbare ruimte.** Alle openbare verlichting wordt LED. De nieuwe armaturen hebben de mogelijkheid voor het aansluiten van sensoren, hiermee kan een lokaal meetnet opgezet worden voor allerlei toepassingen. Momenteel is een deel van de verlichting in onze openbare ruimte LED verlichting. Daarmee besparen we energie en kosten. Defecte, conventionele verlichting in onze openbare ruimte wordt vervangen door LED verlichting.
7. **Verduurzaming bedrijfsvoering.** Als gemeente gaan we een start maken met Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) wat moet leiden tot een MVI-beleid. Onderdeel daarvan is het verduurzamen van ons inkoopbeleid. We scheiden ons afval waar nodig en mogelijk. Het papierverbruik minimaliseren we door waar mogelijk papierloos te gaan werken. We stimuleren gebruik van OV of fiets voor dienstreizen en onderzoeken de mogelijkheden voor het volledig elektrisch maken van ons wagenpark.

8. **Duurzame organisatie.** Als het om duurzaamheid gaat denken we niet meer in afdelingen of beleidsvelden maar zien dit als gezamenlijke verantwoordelijkheid. We zijn ons bewust van de impact van besluiten, plannen en voorstellen op het gebied van duurzaamheid. Dit vliegen we programmatisch aan en borgen we door in onze beleidsstukken, collegeadviezen, raadsvoorstellen en de begroting duurzaamheid als standaard onderdeel op te nemen. We starten een interne bewustwordingscampagne en waar nodig faciliteren wij de collega's.
9. **Cirkel van invloed gebruiken.** Als gemeente zitten wij in verschillende gemeenschappelijke regelingen, nemen we diensten van af van bedrijven en verstrekken we subsidies en vergunningen. Als gemeente gaan wij duurzaamheid actief onder de aandacht brengen bij deze partners. Afhankelijk van de mogelijkheden gaan we verduurzaming opleggen, stimuleren en/of faciliteren.
10. **Monitoren.** Met een nulmeting maken we onze huidige 'footprint', de impact die wij momenteel hebben op het milieu, per thema inzichtelijk. Jaarlijks meten we of de uitgevoerde acties uit ons uitvoeringsprogramma ons dichterbij onze doelen brengen. Hiermee weten we of we op koers liggen of dat we moeten versnellen. Deze stand van zaken en een doorkijk naar het volgende jaar leggen we vast in een klimaatbegroting.

Colofon

Bijlagen – (Wettelijke) kaders

Thema 1 – Een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente

→Klimaatadaptatie

Bestuursakkoord klimaatadaptatie (2018)

2020 Opgaven en maatregelen voor klimaatadaptatie in beeld

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (2018)

2018 Ruimtelijke adaptatie in alle opgaven ‘meekoppelen’

2019 Stresstest uitgevoerd (wateroverlast, hitte, droogte en overstroming)

2019 Risicodialoog voeren en strategie opstellen

2020 Resultaten stresstest openbaar gemaakt

2020 Uitvoerings- en investeringsagenda opgesteld

2020 Verkenning schadebeperking calamiteiten

2022 Verkenning lokale wetgeving op wenselijke aanpassingen

2050 Nederland waterrobuust en klimaatbestendig ingericht

In het huidige regeerakkoord wordt de ambitie uitgesproken om financiële ruimte te reserveren om daadkrachtig lokaal klimaatbeleid te formuleren. Hierbij moet de focus liggen op het voorkomen van wateroverlast en het stimuleren van vergroening en ontstening. De gemeente Valkenswaard speelt hier al op in door het afkoppelen van hemelwater te stimuleren en bij nieuwbouw te verplichten (Milieubeleidsplan 2016 – 2019).

→Biodiversiteit

Wet natuurbescherming (2017)

- Alle handelingen die een nadelig effect zouden kunnen hebben op dieren en planten achterwege laten, of deze effecten zoveel mogelijk beperken.

Verordening natuurbescherming Noord-Brabant (2017)

- Verminderen stikstofuitstoot op Natura 2000 gebieden (vergunningplicht stallen)

- Herplantplicht en kapmelding

Deltaplan biodiversiteitsherstel (2018)

- Verlaging stikstofdepositie en bestrijdingsmiddelengebruik

- Verbetering grondwaterstand voor natuurdoeleinden

2030 Natuurgebieden effectief met elkaar verbonden

2030 Sluitende nutriënten- en biomassakringlopen op regionale schaal

2030 Agrobiodiversiteit: landbouw is gunstige biotoop voor wilde planten en dieren

2030 Uitbreiding bebouwing en infrastructuur levert positieve bijdrage aan biodiversiteit en omliggende natuur

Voor de toekomst is ontgroening de grootste uitdaging, evenals het behouden van de balans tussen landelijk en stedelijk, tussen hoogwaardige leisure en leefbaarheid (Toekomstvisie 2030). In het coalitieakkoord wordt dan ook ingezet op het behouden van en investeren in nieuwe natuur, o.a. ter compensatie van infraprojecten. Daarnaast is de transitie naar duurzame landbouw het streven voor 2020 (Milieubeleidsplan 2016 – 2019). Het Natura 2000 gebied Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux valt onder de gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente Valkenswaard, en moet ontwikkeld worden als een duurzaam, onderscheidend leisurelandschap, dat zich kan profileren op

basis van natuurlijke kwaliteiten, o.a. door afronden van het Natuurnetwerk Nederland en inzet op duurzame landbouw (Gebiedsprogramma Groote Heide).

Thema 2 – Een energieke en gezonde gemeente

→Energietransitie

Nationaal Energieakkoord (2013)

2013 1,5% energiebesparing per jaar

2020 14% energiebehoefte duurzaam opgewekt

2023 16% energiebehoefte duurzaam opgewekt

Klimaatwet (2018)

2030 49% minder CO2 uitstoot t.o.v. 1990

2050 95% minder CO2 uitstoot t.o.v. 1990

Wet VET (Voortgang Energietransitie) (2018)

2018 Nieuwbouwwoningen per 1 juli 2018 aardgasvrij

Klimaatakkoord Nederland (2019)

2021 Gemeentelijke Transitievisie Warmte vastgesteld
(tijdspad voor verduurzaming op wijkniveau)

2021 50.000 woningen per jaar verduurzamen

2030 200.000 woningen per jaar verduurzamen

Regionale energiestrategie (RES) – Metropoolregio Eindhoven (MRE)

2019 Analysefase RES

- ½ jaar na ondertekening Klimaatakkoord:

Concept bod RES

- 1 jaar na ondertekening Klimaatakkoord: RES 1.0

Het thema energietransitie wordt uitgebreid besproken in het Milieubeleidsplan 2016 – 2019, met daarbij de als speerpunten uitvoering geven aan het nationale energieakkoord, particuliere woningeigenaren ondersteunen, lokale overeenkomsten met scholen en sportverenigingen i.c.m. lespakketten en de voorbeeldfunctie van de gemeente. Het huidige coalitieakkoord sluit daarbij aan: de focus moet liggen op energiebesparing, duurzaam bouwen en renoveren evenals duurzame energieopwekking.

→ Mobiliteit

Nationaal regeerakkoord (2017)

2023 Kilometerheffing vrachtverkeer

2030 100% emissieloze nieuwverkoop personenauto's

Klimaatakkoord Nederland (2019)

2030 100% emissieloze nieuwverkoop personenauto's

2030 8 miljard zakelijke autokilometers minder t.o.v. 1990

Het oog voor de toekomst ligt op het borgen van de bereikbaarheid en het verder ontwikkelen van de duurzame infrastructuur (Toekomstvisie 2030). In het centrum wordt daarvoor de verbindingfunctie afgewaardeerd, de auto is te gast (Masterplan Centrum). Het coalitieakkoord sluit daarbij aan: de focus moet liggen op duurzame mobiliteit, het afwaarderen van de Eindhovenseweg als doorgaande route en het herijken van het parkeerbeleid. De meest milieuvriendelijke vervoersbeweging moet de voorkeur krijgen, binnen een economisch, sociaal-cultureel en ecologisch gebalanceerd kader (Mobiliteitsplan 2014). De gemeente faciliteert daarvoor o.a. (passief) de aanleg van laadpunten voor

elektrische auto's in de openbare ruimte, werkt toe naar een schoon gemeentelijk wagenpark, schoon busvervoer en stimuleert fietsverkeer (Milieubeleidsplan 2016 – 2019).

Thema 3 – Een schone leefomgeving en verantwoorde organisatie

→Materialentransitie

Vang (Van Afval Naar Grondstof)

2020 Maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar,
75% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld

2025 30 kg restafval

Manifest voor een afvalloze samenleving – SRE gemeenten (2012)

2020 5% restafval, 95% van het huishoudelijke afval gescheiden ingezameld

Nationaal Grondstoffenakkoord (2017)

2050 Volledig circulaire economie

In het Milieubeleidsplan 2016 – 2019 geeft de gemeente aan uitvoering te geven aan het Manifest voor een afvalloze samenleving door een combinatie van bron- en nascheiding. Hierbij moet de nadruk liggen op kosten, resultaat, social return en de kwaliteit van grondstoffen. Het coalitieakkoord onderstreept dit: het verminderen van restafval, stimuleren van hergebruik, duurzaam inkopen en toewerken naar een circulaire economie zijn de speerpunten. In de 'Nota inzameling huishoudelijke afvalstoffen Valkenswaard, van afval naar grondstoffen, 2012 – 2020' is het doel gesteld in 2040 als gemeente geheel afvalvrij te zijn.